

Bezinningscentrum

De universiteit en de schrijver:

H. Mulisch

In oktober, november en december 1994 wordt er aan de Vrije Universiteit te Amsterdam ruim aandacht besteed aan 'De ontdekking van de hemel' van Harry Mulisch.

Manifestatie op 9 december 1994

Op 9 december 1994 houdt het Bezinningscentrum een manifestatie waarop wetenschappers op thema's ingaan uit het werk van H. Mulisch, met name op thema's uit 'De ontdekking van de hemel' (1992). De manifestatie zal plaatsvinden in de Aula van de Vrije Universiteit, begint om 10.00 uur en bestaat onder meer uit drie lezingen (zonder discussie), waarin wetenschappers de vraag beantwoorden of zij in hun werk iets hebben aan de lezing van 'De ontdekking van de hemel'. Sprekers zijn theoloog-natuurkundige W.B. Drees, theoloog H. Häring en filosoof C.W.M. Verhoeven. Verder debatteren cultuurfilosoof H. Kunneman en cultuursocioloog A.C. Zijdeveld over de vraag of 'het kloppend hart' (het geweten) uit de cultuur verdwenen is. Het geheel wordt besloten met een interview met H. Mulisch. De lezingen zullen worden afgewisseld door de uitvoering van composities voor cello en piano van Janacek, Saint Saëns en Schubert.

Het voorprogramma 'De ontdekking van de hemel' kan als een spannend 'leesboek' worden gelezen. Het boek bevat echter verschillende lagen. Mulisch haalt het een en ander overhoop, waarover men bij snelle en oppervlakkige lezing overheen kan kijken. Treffende beschrijvingen van de jaren zestig, schilderachtige 'schetsen' van architectuur, filosofische

beschouwingen, kosmologische theorieën, vrij gedetailleerde beschrijvingen van ontwikkelingen op het gebied van de sterrenkunde en ga zo maar door. Om een breed publiek ook de mogelijkheid te gunnen om zich (voorzover mogelijk) een 'totaalbeeld' van het boek te vormen, komen in een waaier van activiteiten thema's aan bod die niet op 9 december zelf aan de orde kunnen worden gesteld. De volgende bijeenkomsten zijn gepland:

3 november 1994,
aanvang 16.00 uur, zaal 1A-05
Prof.dr H. van Woerden (emeritus hoogleraar Astronomie aan de Rijksuniversiteit Groningen) over Astronomie over Westerbork en sterrenkunde in 'De ontdekking'.

10 november 1994,
aanvang 16.00 uur, zaal 1A-05
Dr H.P. Blok (vakgroep Experimentele kernfysica Vrije Universiteit) over natuurkunde en muziek in 'De ontdekking'

17 november 1994,
aanvang 16.00 uur, zaal 1A-05
Rabbijn drs E. van Voolen over aspecten van Joodse mystiek en getallenmystiek.

22 november 1994,
aanvang 16.00 uur, zaal 6A-05
Inleiding door W.J. Koole op de filmcyclus 'De Tien Geboden' van de Poolse regisseur Kieslowski.

7 december 1994,
aanvang 16.00 uur, zaal 1A-05
Twee luchtige causerieën over twee hoofdpersonen van 'De ontdekking': Max Delius en Onno Quist door mr. J. Donner, lid College van Bestuur van de Vrije Universiteit en Mulisch-deskundige.

23 november en 30 november, aanvang 11.00-16.00 uur, zaal 5A-05
Vertoning op grootbeeld-televisie van de tien afleveringen van de 'Dekalog' van Kieslowski.

24 november van 14.00 - 17.00 uur,
Kerkzaal van het Hoofdgebouw
studiemiddag 'Taal en teken'.
Gespreksleider: Pim Wiersinga, schrijver en journalist. Deelnemers: Rudi van Dantzig, choreograaf; Cox Habbema, directeur Stadsschouwburg en actrice; Jan van Vlijmen, directeur Holland Festival en componist; Armando, schrijver en beeldend kunstenaar; Leon de Winter, schrijver; Ad Zuiderent, dichter.

Er zijn allerlei kunstvormen: schrijf- en dichtkunst, muziek, toneel, dans, beeldende kunst. Wat is het specifieke van iedere kunstvorm? Hoe verhoudt zich dat tot andere kunstvormen? Speelt in deze verhouding ook een tegenstelling een rol, misschien tussen sommige kunsten een onoverbrugbare? Heeft een en ander misschien ook een religieuze component (zie bijvoorbeeld Chaim Potok)?

Waar gaat het om, als je uitspreekt en niet uitbeeldt, en andersom? Hoe beeldend je ook spreekt of schrijft, je distantieert je van de verbeelding die via materie en beweging loopt; en als je de laatste twee mogelijkheden gebruikt, houdt dit dan wellicht een bezwaar in tegen het gebruik van taal? En wat gebeurt er als je beide combineert, zoals in de theaterkunst? Of aan het dilemma lijkt te ontsnappen, zoals in de muziek? En als er diepgaande verschillen zijn, waar komen die vandaan? Uit verschillende religieuze achtergronden?

Elke deelnemer introduceert kort haar of zijn kunst door er iets van te laten horen (band) of zien (video, dia's). ►